

DEBRECZENI FÜGGETLEN ÚJSÁG

ELŐFIZETÉSI ÁR: HELYBEN: EGY ÓRA 1 K 40 F.
NEGYEDÉVRE 4 KORONA, VIDÉKEN: EGY ÓRA 1 KO-
RONA 50 FILLÉR, NEGYEDÉVRE 4 KORONA 50 FILLÉR

✦ POLITIKAI NAPILAP ✦

FELELŐS SZERKESZTŐ: DR. HEGEDŰS LORÁNT
KIADÓTULAJDONOSOK: HOFFMANN ÉS KRONOVITZ
SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL: PIAC-UTCA 49

Csapataink előnyomulása Montenegroban

Plevljétől délre elfoglaltuk a montenegrói hadállásokat — Tresnjevicénél is áttörtük Montenegro határát — Ujabb 2000 szerb fogoly az üldöző harcokban — Az olaszok előretörései Görznel és a Doberdon ismét meghiúsultak

Vezérkarunk mai jelentése a Montenegro elleni offenzívánk előrehaladásáról számol be. Az a hadoszlopunk, amely két nappal ezelőtt Plevlje városát szívós harcok után birtokba vette, déli irányban folytatta előnyomulását és kiverte a montenegróiakat a várostól délre megszállva tartott magaslati pozíciókból. Más csapataink Sjenicától délnyugatra *Tresnjevicénél* verte meg a montenegróiakat, akik országuk északi határszéléről itt is visszavonulni kénytelenek. Ilyenformán egész rövid idő kérdése, hogy az osztrák-magyar haderők az egykori szandzsák montenegrói részét is egészen hatalmukba kerítsék, aligha tévedünk abban a feltevésünkben, hogy a szandzsák területén eddig lefolyt s még ezután megvívandó harcok az egész montenegrói hadsereg ellenállásának teljes megtörésére fognak vezetni. A montenegrói hadsereg különben sem tekinthető szerves egységben levő, európai értelemben vett hadseregnek, hanem kisebb-nagyobb bandákra oszlik, amelyek inkább guerilla-harcokra alkalmasak. A mai Höfer-jelentés ilyen bandák garázdálkodását említi fel a szandzsák területén, ahol a fegyveres benszülött török lakosság is elég erősnek bizonyult a rablók megfélemlítésére. És a szerb hadsereg roncsai is ilyen bandákra szakadozva húzódnak meg a montenegrói és az albán határhegységben, ahol csapataink jó sikerrel végzik a tisztogatás munkáját.

A balkáni harctér egyéb részéről nincs fontos hír. Ellenben az éjszaka folyamán megkaptuk a híret a görög kormány döntésének: *Görögország elutasította az entente-hatalmaknak azt a követelést, hogy Szalonikét és vidékét angol-francia igazgatásba engedje át.* Az entente-hatalmaknak ez a diplomáciai veresége azzal a következménnyel jár, hogy Anglia és Franciaország vissza fogják vonni expedíciós seregeiket, amelyet a bolgár nyomás és Görögország döntése folytán katasztrófa fenyeget.

Mai távirataink a háború eseményeiről itt következnek:

A balkáni harctér Höfer jelentése

Budapest, december 4. (Miniszterelnökség sajtóosztálya.) — *A főhadiszállás jelentése a délkeleti hadszínterről:*

Csapataink tegnap reggel a Plevljétől délre fekvő magaslatokat rohammal vették be.

Tresnjevicénél is, Sjenicától délnyugatra, megvertük a montenegróiakat.

Novipazártól nyugatra felfegyverzett mohamedánok elűzték a fosztogató montenegrói bandákat.

Tegnap Novipazárnál és Mitrovicában összesen 2000 foglyot szállítottunk be.

HÖFER altábornagy, a vezérkar főnökének helyettese.

A német jelentés

Berlin, december 4. — (Miniszterelnökség sajtóosztálya.) *A nagy főhadiszállás jelentése a Balkán-hadszínterről:*

A hegységben folytatjuk a szétugrasztott szerb osztagok elleni harcainkat. Tegnap több, mint 2000-re rugott a foglyoknak és azoknak száma, akik hozzánk átszöktek.

LEGFELSŐBB HADVEZETŐSÉG.

Monastir eleste

Szaloniki, december 4. (Magyar Távirati Iroda.) A Havas-ügynökség jelenti: *A szerbek Monasztirt felsőbb parancsra, nem pedig a bolgár nyomás folytán ürítették ki.*

Rotterdam, decem. 4. A londoni lapok jelentik Szalonikiből: A bolgárok csütörtökön délután vonultak be Szalonikibe. A város átadásának körülményeit a görög metropolita szabályozta.

Athén, december 4. Monasztir feladását nem lehetett elkerülni, mert a bolgárok a gyorsított éjszakai meneteléssel *bekerítő mozdulatot hajtottak végre.* Az ellenség feltartóztatására egy nagyobb szerb csapat vonult ki, de

togságba került. Monasztir körüli harcokban a bolgárok 6000 szerbet fogtak el.

Mit akar az entente a szerb csapatokkal?

Kopenhága, december 4. Athénből jelentik: A szerb csapatok az albán és a montenegrói hegyek között immár biztonságban vannak. Az entente megkísérli, hogy ellássa őket hadianyaggal, hogy ugynevezett „kisháború” vi-selhessenek.

Macedonia megtisztítása

Szófia, december 4. Az utóbbi napokban gyorsan fejlődtek az események. *A szerb hadsereg és a szerb állam eltűnt.* Prizren hozta meg a döntést. Szerbia megsemmisülés szoros összefüggésben van a balkáni új eseményekkel és az általános európai háború szempontjából igen nagy jelentőséggel bír.

A megmaradt szerb bandák, amelyek *Albániába* hatoltak, meg fogják kísérelni, hogy zavargásokat idézzenek elő az ottani lakosság között, de ezek a kísérletek is a szerb reguláris hadsereg sorsára jutnak.

A bolgár hadsereg számára már csak az a feladat, hogy *Macedonia délkeleti sávját megtisztítsa az angoloktól és a franciáktól*, akikkel szemben a bolgárok helyzete a legkedvezőbbnek mondható. A kormánykörök meg vannak győződve, hogy *Görögország nem fog engedni az entente utolsó nyomásának*, melyet Skuludis miniszterelnök a Szaloniki kiűritésére vonatkozó követelés miatt, erőszakoskodásnak minősített.

A Vardar-menti entente-csapatok

Genf, december 4. Párisból jelentik: *Sarrail* tábornok tegnap érkezett sürgőnyei *Briand* miniszterelnököt és *Gallieni* hadügyminisztert arra készítették, hogy *Poincaré* elnökhöz menjenek.

A lapok szerkesztősegeit sürgősen megkeresték, hogy ne közöljék azt az olasz jelentést, amely szerint *a francia-angol csapatok*

URANIA

Ma utoljára!

Maria Carmi

a főszerepben

A hivatalos feleség

(Die räthelhafte Frau)

nagy dráma

5 felvonásban.

Náci visszateér

kedveséhez

vigjáték.

Luchon vidéke

természeti felvétel.

Előadások 3 órakor, 6 órakor, 7 és 9 órakor rendezés helyén.

A színház fűtve van.

APOLLO

Ma, vasárnap

Előadások 3 órakor, 6 órakor, 7 és 9 órakor rendezés helyén.

Conan Doyle

sorozat III-ik része.

Sátán kutyája

folytatása.

Stapleton

Scherloch, Holmes-féle kalandor történet 3 felv.

Egy jó állás

boboztat.

Háborús híradó

harctéri felvétel.

Aki utoljára nevet

az nevet legjobban

vigjáték.

Valdemár fellelőzi apját

boboztat.

Artnális báborus

karikatúrák.

visszavonulása görög területre küszöbön áll. A parlament hadügyi bizottságában biztosítottak arról, hogy az entente athéni követei meg fog-nak egyezni Skuludis miniszterelnökkel, hogy az angolok és franciák részére operációs zónát jelöljön ki.

Péter király elmebeteg

Amsterdam, december 4. A Nieuwe Courant-nak táviratozzák Brindisiből, hogy Péter király elméje megzavarodott.

A szerbek Moszkvába menekülnek

Frankfurt, december 4. A Frankfurter Zeitung jelenti Stockholmból: Szerb menekülők tömegei Moszkvába való utazásuk közben Kiewbe érkeztek. A menekülők a román városokat is elárastották. Mindenütt segítő bizottságok alakultak.

A bolgár király Nisben

Szófia, december 4. (Magyar Távirati Iroda.) Ferdinánd bolgár király tegnap Nisbe érkezett és abban a házban szállott meg, amelyben Sándor szerb trónörökös lakott. A király Szófiába hazatérteben pénzt adott a hidépítő szerb fogoly munkásoknak. A foglyok lelkes ovációkban részesítették a királyt.

Görögország a döntés előtt

Rotterdam, december 4. A Times jelenti Athénből, hogy tegnap az összes miniszterek részvételével és a vezérkar főnökének bevonásával tanácskozás volt, amelyen azonban nem döntöttek. A két óráig tartó tanácskozáson a király elnökölt.

Az entente-hatalmak összes követeléseik teljesítését kívánják és úgy látszik, el vannak tökéltve, hogy szükség esetén kényszereszközöket alkalmaznak. A görög kormány azt állítja, hogy a szövetségesek Szalonikiben már megkezdtek katonai intézkedéseik foganatosítását.

Zürich, december 4. A vezető svájci újságok athéni tudósításaik alapján kivétel nélkül úgy fogják föl a helyzetet, hogy a görög kormány döntése csak néhány napig várthat magára.

Bolgár népszokások

*

A bolgárok az immár velük való szövetséges együttműködést megelőzően teljes mértékben bírták Magyarország meleg rokonszenvét. Nemzeti tulajdonságaik igen sok rokonszónást mutatnak a mieinkkel, e mellett távoli fajrokonság is fűzi őket hozzánk. Az első szerb-bolgár háborúban tanúsított harci vitézségük még inkább fokozta szimpátiánkat és amióta a szlivnicai győző lemondása után Kóburg Ferdinánd személyében magyar huszártiszt került Bulgária élére, még szorosabbra fűződtek a magyar-bolgár kapcsolatok. A balkáni szövetségnek Törökország ellen viselt háborújában csak a bolgárok iránti rokonszenvünk tudta némileg mérsékelni a még régebbi török-szimpátiák nyilvánulásait s a bukaresti szerződés után ez a bolgárok iránti rokonszenvünk a legszeretetteljesebb együttérzéssé forrott.

Nem a központi hatalmakhoz való tetteles csatlakozása óta népszerű tehát nálunk Bulgária, hanem már jóval régebbi idő óta, amikor még csak nem is álmodhattuk, hogy Bulgária, amelyivel nem volt közös a határunk s amelynek győzedelmes ármádiáját annak idején éppen a mi diplomáciánk állította meg Szlivnicánál, vérszerződést köt velünk az orosz zsarnokság és a szerb elbizakodottság ellen. Másrészt viszont tagadhatatlan, hogy fegyveres szövetségünk, a közös ellenséggel szemben közös célokra való együttműködésünk még jobban megerősítette köztünk a régebbi lelki kapcsolatokat. Hogy úgy mondjuk: a bolgárok ma „divatban vannak” nálunk s ezért nem

A szerb kormány szerepe a sarajevói gyilkosságban

Szófia, december 4. (Magyar Távirati Iroda.) A Vossische Zeitung itteni tudósítójával Csaprasikow volt bolgár követ közölte, hogy rövidesen közzéteszik azokat az okiratokat, melyekből a szerb kormánynak a sarajevói gyilkosságban való részvétele megdönthetetlen módon kitűnik.

Kitchener tanácsai Olaszországnak

Rotterdam, december 4. A Nieuwe Rotterdamsche Courant balkáni tudósítója táviratozza Szófiából: Mint beavatott helyről értesülök, Kitchener lord Rómában arra törekedett, hogy Olaszország, mivel további támadásai az osztrák-magyar arcvonalon a tél miatt aligha lehetségesek, egyelőre szüntesse be ezeket és főszabaddul haderőit részben Lybiába küldje, állítólag azért, hogy Olaszország ezt a gyarmatot megmentse a maga számára, tényleg azonban azért, hogy a senussikkal harcoljanak és megakadályozzák ezeket abban, hogy az Egyiptom ellen várható török-német előnyomulással együttműködjenek.

A török-bolgár flotta a Fekete-tengeren

Stockholm, december 4. Odesszából jelentik, hogy a bolgár Sumnij, Derskij és Svelij bolgár torpedónaszádokat felderítő utjuk közben a Kigyó-szigetnél látták. — Orosz jelentések szerint a török és a bolgár flotta egyesült, hogy legyőzze a Fekete-tengeri orosz hajóhadat. Állítólag bolgár lobogóval haladó buvárhajókat is láttak Odessza közelében.

Német buvárhajók a Krim előtt

Stockholm, december 4. Sebastopolból jelentik Pétervárra, hogy a német buvárhajók az utóbbi napokban megint említésre méltó tevékenységet kezdtek a Krim partvidékén. Egy német buvárhajó Sebastopol magasságában ismét két orosz vitorlást sülyesztett el.

Románia semlegessége és az oroszok

Gené, december 4. A Temps pétervári tudósítója, aki gyakran mint az orosz kormány

tartjuk érdektelennek, hogy megismertessük közönségünkkel a bolgár nép egyéni sajátosságait, különösképen pedig a belső életükre világosságot vető bolgár népszokásokat.

A bolgárok tudvalevően Ázsiából származtak mostani hazájukba, amelyet honfoglalásukkor szlávok laktak. Míg is megmaradt a bolgár népeletben néhány határozottan mongol eredetre valló népszokás, amelyek nyilvánvalóan bizonyítják származásukat, dacára annak, hogy idők során maguk is egészen elszlávosodtak. Rendkívül fegyelmezett és erkölcsös nép, különösen jellegzetes, intenzív családi életet él. A házasságuk lényegében szent kötés, amelyet nemcsak a vallásuk, hanem erkölcsi felfogásuk szentnek és sérthetetlennek parancsol.

A tulajdonképpeni házasságkötést kétrendbeli eljegyzés is előzi meg: a „kisebb”, meg a „nagyobb” eljegyzés. A kisebbik csendben, a legszorosabb értelemben vett családi körben történik, a nagyobbik már a házassági együttélés előzi meg s ezen a menyasszony „vételárát” állapítják meg. A házasságkötés a kisebbik eljegyzés után rendszerint három-négy év múlva szokott megtörténni, — addig a menyasszony a vőlegény „tabu”: „el van jegyezve.” A házasság a férj részére messze-menő hatalmat, illetőleg jogokat biztosít neje és gyermekei fölött, — a szülői házból hozott vagyon azonban az illető házasság kizárólagos tulajdona marad, sőt az asszony önmaga kezeli „ovábbra is vagyonát. Válások csak a legrikkább esetekben fordulnak elő, de ha a férjnek nyoma vész és tíz év leforgása alatt nem kerül vissza, az asszony újra férjhez mehet.

szócsöve szerepel, egy táviratában közli, hogy a pétervári kabinet letesz az újabb kísérletről, hogy Romániát semlegességgelenes magatartásra bírja. A kormányköröknek az a határozott meggyőződésük, hogy Bratianu miniszterelnök megmarad szigorú semlegességi politikája mellett és a király trónbeszédében is ennek a megerősítését látják. A román politika megváltoztatását jelentő miniszterváltást szintén valószínűtlennek tartják.

A Duna elzárása

Rotterdam, december 4. Bukarestből jelentik: A külföldi követségeket értesítették, hogy a Duna román része Tutrukan és a Pruth-torlat között aknaveszélyes terület.

Görögország elutasította az entente jegyzékét

Athén, december 4. (Magyar Távirati Iroda.) Az entente legutóbbi jegyzékében azt követelte Görögországtól, engedje meg, hogy Szalonikinek és környékének az igazgatását angol-francia bizottság vegye át. A görög kormány az entente követelését, mint semlegességének megsértését elutasította.

Az orosz háború

Höfer jelentése

Budapest, december 4. (Miniszterelnökség sajtóosztálya.) — A főhadiszállás jelentése az orosz hadszíntérről:

Ujabb esemény nincs.

HÖFER altábornagy,
a vezérkar főnökének helyettese.

A német jelentés

Berlin, december 4. — (Miniszterelnökség sajtóosztálya.) A nagy főhadiszállás jelentése a keleti hadszíntérről:

Lényeges esemény nem történt.

Az a november 29-iki orosz közlemény, amelyet a december 2-iki német napi jelentés részben már helyreigazított, egyéb adatokban sem felel meg a valóságnak. Az oroszok Newel elleni (Pinsktől dényugatra) rajtáitése al-

A bolgár házassági élet konzervatív módra ragaszkodik a régi formulákhoz. Ilyen eredeti bolgár házassági szokás például, hogy a felek nem jelennek meg a lakodalmukon és a tényleges házas együttlélést csak bizonyos idő elteltével — az ugynevezett Tóbiás-éjszák után — kezdetik meg. Ezenkívül a házasság megkötése után jó ideig kerülniök kell apósukat és anyósukat, illetőleg az após és anyós érkezésekor távoznik illik.

A bolgároknál — mint a Balkánon egyáltalán — még ma is divatban van az asszonyrablás. A Rhodope hegyvidékén a házasságoknak legalább fele asszonyrablással kezdődik. Legtöbbször a menyasszony beleegyezésével, sőt igen gyakran a nő atyjának előzetes tudtával, különösen olyan esetekben, mikor a vőlegény nincs abban az anyagi helyzetben, hogy nagyobb vételárát fizessen arájáért és az após röstelli, hogy nagyon „olcsón” kell leányán tudnia. Az asszonyrablás szokásából származik az a népszokás is, hogy a menyasszony igen sok vidéken tiltakozik a lefátóztatás ellen. A vőlegény ugyanis, amikor aráját el akarja rabolni, fátvölt dob rája s a menyasszonynak ez ellen illik védekeznie. A fiatal párnak aztán ünneppélyesen megbocsátanak a szülők és két hét elteltével nagy lakodalmas menettől kísérve térnek vissza, mintegy ünneppélyes emlékeztetőül arra, hogy „minden meg van bocsátva”. Mellékesen megjegyezzük, hogy Bulgáriában azért is nagyon gyakoriak az asszonyrablások, mert a hadkötelezettség teljesítése előtt a férfi törvénye szerint nem nősiülhet. Ezért folyamodik a család előzetes hozzájárulásával a rabláshoz, hogy a megtör-

kalmával, amely csak az odaváló származású és a mocsaras és erdős vidéken teljesen otthonos vezetőkkel volt lehetséges, hadosztályparancsnokunk az ellenség kezébe került. Más tisztjeink nem hiányoznak. Valótlán az az állítás is, hogy Kozlinczenél és Czartorijsktól német vagy osztrák-magyar csapatoknak vissza kellett volna vonulniuk.

LEGFELSŐBB HADVEZETŐSÉG.

A bessarabiai határharcok

Csernovic, december 4. A bessarabiai határ-arcvonalon és a Dnjester-vidéken 20 fok hideg volt, tegnap pedig minden frontszakaszon 6 fok meleget mutatott a hőmérő. Az operációk nyugvópontra jutottak. Jelenleg csak *tüzérségi harcok* folynak, melyekben az osztrák-magyar tüzérség említésre méltó sikereket ért el. Az utóbbi napokban néhány telitalálatunk az ellenség több lövészárkát teljesen szétlőtte.

Az inség Oroszországban

Csernovic, december 4. Délnyugat-oroszországi kereskedők közlik, hogy a buzaliszt, a hus és a kukoricaliszt árai 50 százalékkal emelkedtek és rozslisztet a rossz aratás miatt alig lehet kapni. A katonaság az élomarha-állomány legnagyobb részét összevásárolja. A cukorhiány egész Oroszországban érezhető. Vászonárak egészen hiányzanak; durva posztót még lehet kapni, de a finomabb szövött cikkek árai megfizethetetlenek. A németországi behozatal elmaradását mindenütt megérik. — Egy kereskedő így jellemezte a helyzetet: az angolok bojkottálták Németországot és éppen Anglia érzi a leg-súlyosabban a bojkottot.

Az olasz háború

Visszavert olasz támadások

Budapest, december 4. (Miniszterelnökség sajtóosztálya.) — *A főhadiszállás jelentése az olasz hadszíntérről:*

Az ellenség folytatja a görzi hídfő és a Doberdó-fensík északi része ellen intézett támadásait.

tént és befejezett tény után egyháziilag is kénytelen-keletlen összeadiák őket.

A vőlegény előre megállapított váltságdíjat fizet arájáért apósának, aki ezzel szemben rendszerint vagyონrészt is ad leányának s a menyasszony maga is megajándékozza a jövőbelijét, leginkább ruhákkal, amelyeknek szerelmi varázserőt tulajdonítanak. Érdekes házassági szokásuk még, hogy a vőlegény is, a menyasszony is lisztet ajánlanak fel egymásnak s a kétféle lisztet összevegyítve, kalácsot sütnék belőle. A szívek és lelkek egyesülését, az élelem, a vér és a lélek közösségét jelképezi ez a kalács. Viszont egyes szokások és jó szellemek segítségét „mozdítják elő”: felöntik a gabonát, vizet öntenek ki, tüzet gyujtanak, a házaspár a jószágokkal együtt rithmikus mozgás közben megkerüli a házat stb. Viszont a rossz szellemek távoltartására is vannak babonák: a vőlegény gyertyaláng mellett ünnepélyesen megberetválkozik, még pedig a koszorus leányok jelenlétében. Ezenkívül ugy a lakodalmas ház feldisítésében, mint a nászos pár ruházódásában nagy szerepe van a virágok színének és minőségének. A vőlegény, meg a menyasszony tiszta fehérbe öltözik, az utóbbi piros fátyolt ölt, mert ez a szerelem színe. Az ünnepség színhelyét zöld és lila színű zászlókkal díszítik.

Ezenkívül erősen tartják nemcsak a vérrokonságot, hanem a sógorságot és komaságot is. Nálunk ezt úgy hívják: „magyar sógorság”. Reméljük, hogy ez az atyafiság a jövőben szoros kötelékben fogja a bolgárt és magyart, olyan kötelékbe, amely maradandó nyomokat fog hagyni a két ország politikai és gazdasági életében is.

Oslaviánál és a Podgora előtt gyenge támadásokat és közeledési kísérleteket visszautasítottunk.

Görz városnak bombázása tart.

A Monte San Michele ellen és San Martinonál nagyobb olasz haderő támadott. Csapatunk itt is visszavertek minden előtörést.

HÖFER altábornagy, a vezérkar főnökének helyettese.

Olasz katona-vonatok összehúzóása Napoleon Lajos megsebesült.

Lugano, december 4. (Magyar Távirati Iroda.) A milano—besciai vonalon két katona-vonat összehúzózott. A karambol következtében tizenhét megsebesültek, köztük *Napoleon Lajos herceg*, aki az olasz főhadiszállásra van beosztva.

A belga-francia harotér

Berlin, december 4. — (Miniszterelnökség sajtóosztálya.) *A nagy főhadiszállás jelentése a nyugati hadszíntérről:*

A kilátást akadályozó és viharos esőzés az egész arcvonalon gátolták a harci tevékenységet.

LEGFELSŐBB HADVEZETŐSÉG.

Asquith bukása előtt

Páris, december 4. (Magyar Távirati Iroda.) *Asquith* angol miniszterelnök lemondása legközelebbre várható. Utódja *Carson* lesz, aki az általános védkötelezettséget veszi föl programjába.

Élelmiszer-hiány Franciaországban

Amsterdam, december 4. A francia kormány elhatározta, hogy ötven gőzöst vásárol az élelmiszer-kérdés sürgős megoldása végett. Franciaországban különösen husban, füzékben és zsirfélékben nagy a hiány. A hajók egy részét fagyasztott hus, más részét pedig olaj behozatalára szánták.

Jóslat a békéről

Newyork, december 4. *Münster* professzor, a Havard-egyetem tanára beszédet tartott, a melyben azt mondta, hogy *a béke hirtelen és váratlanul fog bekövetkezni*, nemcsak Európa népei, hanem az amerikai Egyesült Államok polgárai számára is. Fejtegette tovább, hogy Amerikának sohasem volt annyira szüksége a német szellemre, mint most. A német szellem kell, hogy kimozdítsa az Egyesült Államokat felületességükből és gondtalanságükből.

Gyakori vendég sokaknál a mellfájás azért, mert szinte állandóan elvonják mellüktől a friss levegőt. Ezeket a fájalmakat joggal nevezhetnők „ruhabetegségnek” is, lévén a ruha az a börtön, mely mellünket elzárja a levegőtől. Ha mellünket gyakrabban nem fődne a ruha, élénkebb volna a vérkeringés és ritkábbak az ilyen bajok. Kétségtelen, hogy a hiánvosan ruházódó népeknél ritkábbak a mellbajok. A mell edzése érdekében célszerű a felsőtestnek Feller-féle fájdalomcsillapító „Elsafliuddal” való mindennapi bedörzsölése. Ez élénkíti a vérkeringést és megvédi a hirtelen időváltozások behatása ellen. Oly egyéneknek, kik gyakran szenvednek mellfájásban, rendkívül jóltevő hatásuk az ilyen mosások. 12 lüveget ezen kitűnő háziszserből 6 koronáért bérmentve bárhova küld Feller V. Jenő gyógyszerész, Stubica, Centrálé 130. sz. (Zágrábmege.) Nagyön ajánlatos egyuttal az envhe hatású Feller-féle hashajtó Rebarbara „Elsapilulákat” is megfogadni. 6 doboz bérmentve 4 kor. 40 fillér. Ez a két kiváló háziszser számos kiállításson lett kitüntetve és sok ezer köszönő és elismerőlevélben ajánlva, megbízhatóságukról számos orvos is nyilatkozott. Előrelátó ember ki nem hagyja fogyni házából. (t)

Az angolok mezopotámiai veresége

Gent, december 4. Ide érkezett magántáviratok szerint az angolok mezopotámiai vereségének főoka az volt, hogy *Asquith* miniszterelnök politikai okokból azt a sürgős felszólítást intézte az angol főparancsnokhoz, hogy november végéig még a legnagyobb áldozatok árán is érkezzen el Bagdad falaihoz. Anglia és a négyes szövetség minden reménye erre a célra volt alapítva, amelytől a németek keleti befolyásának megbénulását remélték.

A brit parancsnok engedelmességet *Asquith*-nak, annak dacára, hogy az erős ellenséges intézkedésekről értesült volt. A nagy precizitással működő német-otomán tüzérség a legnagyobb veszteségeket okozta az angoloknak; nagy pusztítást vitt végbe az utolsó tartalékok gyanánt odavont angol oszlopokban is és az utóvédeknek, valamint a gyorsmenetben déli irányban összpontosuló angol főerőknek is súlyos károkat okozott.

A debreceni segítő-akció

Mit kössünk katonáinknak?

A Hadsegélyző Hivatal a jótékony közönség szives figyelmébe ajánlja a következőket: Technikai okokból a földolgozásra kibocsátott gyapjufonal egy része nem volt olyan vékony, mint a tavalyi és e miatt a még októberben szétküldött Utmutató-nak a térdmelegítő és harisnyakötésről szóló részét esetenként módosítani kell a fonal vastagságához képest. Vastagabb fonalnál ugyanis az említett két cikk készítése kevesebb szemmel kezdendő; legjobban az első kész példányokat egy közepes nagyságu férfin kipróbálni.

Az első szállítmányok beérkezése folytán a Hivatal már szabályozhatja is a jó szívek munkáját: térdmelegítőből már a kellő mennyiség beérkezett, viszont *harisnyák és lábszárvédők* nagyobb mennyiségű készítése igen kívánatos volna, hasonlóképp szükség volna még *érmelégítőkre* is. Az áldozatkész közönség fokozott munkáját ilyen irányban kéri a Hadsegélyző Hivatal (V. Akadémia-utca 17.).

Melegruhát a katonák családjainak.

A hadbavonult katonák hátrahagyott családtagjainak, főleg gyermekeinek meleg ruhával való ellátására a következők voltak szívesek adományokkal hozzájárulni: Pénzadományokkal: Özv. Rickl Gézáné 50, Ritter és Fehér építésszek 50, Forai Ernő 20, György István 10, Tóth Istvánné 10, N. N. 1, Gáll Gyuláné 1, özv. Dusa Istvánné 1, Nánási Lajosné 1, Bleuer Miklós 2, F. I. 1, özv. Szécsi Lajosné 1, Jármay Ödön 2, Humán Lajos 1, Nagy Jánosné 1.20, Tökés György 1, Szili Mihályné 1, Parti István 1, N. N. 2, Szemanek Gézáné 4, N. N. 1, N. N. 2, Szatmáry Péter 2, Áron Jenő 10, Nagy Péterné 2, dr. Fülöpné 1, V. K. 1, Nagy Béláné 2, dr. Sebőkne 1, Tarján Lajosné 1, dr. Farkas Ignácne 2, Szanter Józsefné 2, Tolnay Dániel 2, Gottlieb Emmuska 1, György 1, Sági J. 5, Bernfeld Sámuel 5, Katz Hermann 3, Sándor Ármán 3, Lusztig Károlyné 10, dr. Pécsi Sándor 1, Gerő Ernő 4, Grünfeld Adolf és társa 2, dr. Somossy Géza 1, Aszmann Ferenc 1, Mayer János 1, Simtyhai János 2, Török Péterné 2, Bodnár László 1, Vaskó István 1, Mike István 1, Loós Mihály 1, Fodor Emilné 2, Nagy Imréné 2, Dános Irénke 2, Hartstein József 20 korona. — Cipő-adományokkal hozzájárultak: Mandel Lipót 12 pár új cipővel, Neumann Testvérek 9 pár cipővel, Griczmann Lajos 6 pár cipővel, Neumann központi áruház 6 pár cipővel, Turul cipőgyár 6 pár cipővel, Humanic cipőgyár 6 pár cipővel, Révész Zsigmond 6 pár cipővel és Nemes Gábor 4 pár cipővel. A fenti adományokért köszönetet mond a Hadsegélyző Hivatal.

Támogassuk a Hadsegélyző Hivat

A déltiroli határról

— Egy debreceni tüzér-hadaapród levele —

Az alábbi levelet Balázs Andor tüzér-kadét, Balázs Bertalan dr. debreceni ügyvéd fia írta szüleinek az olasz harctérről. A levél, mely ügyes tollal jellemzi az olasz katona harci készségét, különösen érdekes, mert írója a déltiroli fronton harcol, amelynek eseményeiről a hivatalos jelentésekben foglalt adatokon kívül csak nagyritkán olvassunk részletesebb leírást. — Itt adjuk a levelet, amely örvendetes dokumentuma annak, hogy katonáink Tírol harmadfélezer méter magas bércsein is milyen hősiességgel állják meg a helyüket.

Déltiroli harctér, november.

Tüzérségi megfigyelő vagyok, tehát nekem van a legjobb alkalom az olaszok összes munkáit megfigyelni. Egy 2300 méter magas hegy-csúcson kis fülkémbe belebuvok s a távcsővel folyton figyelem az olaszok állásait.

Csend van mindenütt. Az olaszok serényen dolgoznak a lövészárkaikban, kideszkázzák, kiépítik erősen, még drótkerítést is vonnak elébe. Ilyen megerősített árka van neki egymás háta mögött 4—5 is. Egyszerre csak észreveszem, hogy egy 5 emberből álló őrzőjárat kibúvik az árokból s tart egyenesen a mi állásainknak. — Őten vannak, de elszórtan jönnek. Mikor már átjöttek egy vízmosáson s az ő állásaiktól mintegy 300 lépésnyire, a mieink előtt pedig több mint 600 lépésnyire vannak, már meglássuk s hason csuszva jönnek előre. Nyilván ki akarják kémlelni, hogy a mieink hol vannak és mily erősek.

Az őrzőjárat hirtelen feláll és nagy elszánt-sággal sietnek egy előttük pár lépésre levő gránáttól összelőtt épületbe. — Felkutatják, hogy nincs-e benne osztrák őrzőjárat. És mikor meggyőződnek róla, hogy egy árva lélek sincs ott, nagy bátran lépkednek tovább előre, a mieink felé. Ekkor valahol messze egy fegyver eldördül. Több sem kell az olasz járőrnek. Rögtön hasra vágódik. Vár, vár. Hisz bátor legény ő. De egy pár perc múlva ismét lőnek valahol. Ez már sok. Két egészséges fegyverlövés. Kettő az olaszok közül kapja magát és hason csuszva csuszik, gyorsan, de nagyon gyorsan visszafelé. Mikor már lőtávolon kívül van, akkor nagy merészen abban hagyja a hason való csuszást és meghajtott felső testtel szalad, csak mikor már egészen biztonságban érzi magát, áll meg és egy szikla mellé meghúzódik.

Nézzük, mit csinál a másik három. Azok haditanácsot tartanak: érdemes-e kockáztatni az életet és tovább itt maradni, hiszen hogy előbbre jussanak, arról már szó sincs, avagy kövessék a másik két társukat és ott hátul, jó messze meghúzódjanak. — Ekkor egy harmadik lövés hallatszik. Ennek a lövésnek a hallatára mind egyértelműleg kuszlik visszafelé, majd felugrik és szalad, de persze hátrafelé és mikor már a másik két társat elérték, nagy dicsőségesen megállnak. De nem sokáig, mert pár perc múlva feláll mind és biztos, nyugodt léptekkel indulnak az olasz lövészárkok felé. — Hisz' onnan úgy sem lőnek rájuk. Így dolgozik az olasz felderítő járőr.

Itt ezen a vidéken is rá gondolta magát az olasz, hogy jó volna már offenzívát kezdeni. — Egy szombati napon szokatlanul erősen ágyuzta az egyik hegycsúcson levő állásainkat, azon a napon összesen több mint 400 ágyulövet adott

le egyetlen állásunkra, persze eredmény nélkül. Délután erős köd és havazás volt, ekkor nagy csapatokkal megindult, hogy egy hegyoldalunkat elfoglalja. Szorgalmasan lövöldözött úgy az ágyuival, mint gépfegyvereivel és gyalogsági fegyverrel. Persze köd volt és ők sem láttak messzire, mi sem. Nekünk elől volt egy 4 emberből álló őrségünk. Ezt sikerült nekik elfoglalni. Örültek neki borzasztóan s azonnal beállítottak egy gépfegyvert, sok munióit és megerősítették gyalogsággal. — Ekkor már egészen besötétedett s nem lehetett már semmit sem csinálni.

A mi gyalogsági szakaszpáncsnokunk W. zászlós, akinek az árkait és őrségeit támada és akarta elfoglalni az olasz, hagyta szépen, hogy z éjszaka folyamán jól erősítsék meg az elfoglalt őrség állását és legyen ott valami, amit visszafoglaljanak. Be is jelentette este a kapitányának, hogy reggel fél ötkor elmegy az olaszhoz és megnézi, mit csinál az elfoglalt állásban. Végre eljön a reggeli fél öt óra s W. zászlós egy pár emberrel megindul látogatába az olaszhoz. Amint az olasz észrevette a mieink közeledtét, dacára a gépfegyvereinek és elegendő gyalogságának, egy pár lövés után otthagyt mindent és szaladt haza, vissza, biztosabb helyre, ahova nem megy az osztrák Landesschütz látogatába. Így nem sokáig élvezték az elfoglalt állás kellemességeit. Ellenben voltak olyan udvariasak és elegendő desz-

kával szépen kiépítették nekünk az állást, ott hagyták a gépfegyvert, egy csomó puskát és 3 láda munióit, no meg egy pár olasz halottat. Hát ilyen bátor katona az olasz.

December 6. helyett december 15.

Budapest, december 4. Hivatalosan közzéteszik, hogy mindazoknak, akiknek december 6-án kellett volna bevonulniuk katonai szolgálatra, bevonulásuk december 15-ére elhalasztott.

A háborus jogszolgáltatás

Rhéczey Sándor dr. táblabíró előadása.

Ma este az ügyvédi kamara helyiségében nagyszámu és előkelő jogászközönség előtt tartott felolvasást Rhéczey Sándor dr. kir. ítélőtáblai bíró „Esetek a háborus jogszolgáltatás civiljogi köréből” címmel. Széles látkörű, kiválóan képzett és kitűnő jogásznak értékes s érdekes perspektivákat nyújtó előadása volt, amely a legaktuálisabb problémák egyikét, a háborunak a jogszolgáltatásra gyakorolt hatását fejtegette.

A háborunak a társadalmi életműködések valamennyi ágára való behatásairól szolt bevezetőül az előadó, reámutatott a közgazdaság és a háboru viszonyára s kiemelte e viszony szociálpolitikai tanulságait. Majd a háborunak a jogrendre gyakorolt átalakító s módosító befolyásáról szolt és ismertette a tételes rendelkezéseket, amelyeken a háboru jogrendje alapul. Részletesen beszélt a magánjogi jogterületen beállott háborus változásokról. A tulajdonjog, a kötelmi- s a kereskedelmi jog körében napról-napra előforduló és a háboru okozta esetek joggyakorlati megoldásait magyarázta, mindenkor élesen reámutatva arra, hogy miként alkalmazkodnak a béke jogrendjének alapelvei az új életviszonyokhoz. Foglalkozott a háborunak vis majorkénti szerepeltetésének kérdésével és az ennek kapcsán keletkezett tőzsdebirósági döntésekkel.

A legérdekesebb kérdések, a háboru felvetette és vitális jelentőségű esetek nyertek az értékes előadásban erős megvilágítást.

Hosszantartó taps honorálta a felolvasót, aki ez előadással csak elősegítette a tisztánlátást a háborus jogszolgáltatás eseteiben, amely esetek helyes megoldásaitól függ a háboru folytán változott gazdasági viszonyok egészséges elrendeződése.

Az előadást Szilágyi Imre ügyvédi kamarai elnök megnyitotta előzte meg és Balázs Bertalan dr. ügyvédszövetségi elnök zárószavai követték.

Kössünk téli meleg ruhát a katonáknak.

SZINHÁZ

MŰSOR:

VASÁRNAP: Délután: *Varázskeringő*, operett 3 felvonásban. — Este: *A betyár kendője*, népszimű.

HÉTFŐ: *Timár Liza*, erkölcsrajz 3 felvonásban.

KEDD: *Tavaszi*:

SZERDA: Délután: *A bányamester*, operett 3 felvonásban. — Este: *A madonna rózsája*, dráma 3 felvonásban.

A világ-háboruban

küzdő katonáinknak nemcsak az időjárás viszontagságai ellen való védekezésben kell segítségükre lennünk, hanem a fertőző kóroktól is kell őket óvni: Gondoskodnunk kell arról, hogy fiaink, akikben nem tud erőt venni az északi hordák milliónyi tömege, ne legyenek a kolera, tifusz áldozataivá. Ez utóbbi leghalálosabb fajtajának: a kiütéses tifusznak a ruháit terjesztői. Ezek nagyobb veszéllyel fenyegetik a harctéren küzdő véreinket, mint az ellenség golyója és az időjárás zordsága. Ezt az alattomos ellenséget egyedül a törvényesen védett

„Szanitéc”

tetűpor és tetűkenőcs képes legyőzni, amely elmaradhatatlan sikerrel irtja a vitézeink álmát megrábló és vérét megrontó tetvek és férgek undok hadát. Mindenki, akinek valamely hozzátartozója a harctéren küzd, minden hazafi és honlány, aki szívén viseli a lövészárkokban szenvedő hős fiaink sorsát, aki őket a nyugalmaikat megrábló férgektől megszabadítani kívánja, aki azt óhajtja, hogy hadseregünk még inkább képes legyen

legyőzni

az ellenséget, hazafias kötelességet teljesít, ha meleg ruhán kívül még „Szanitéc” tetűport is küld katonáinknak s örömmel

fogja

hallani, hogy ez biztosítja vitézeink részére az éjjeli nyugalmat s távol tartja tőlük

a kiütéses tifuszt!

Tehát egyetlen csomagból se hiányozzék a „Szanitéc”

A „Szanitéc” tetűpor ára eredeti tábori csomagolásban (csak a címet kell ráírni) 1 korona. A kenőcs ára is egy korona.

Használati utasítás rajta van minden dobozon. Kapható minden gyógyszerárban és drogériában. Ahol nem volna kapható, oda 3 dob. zt utánvéttel küld Auber gyógytár Mohács.

Fehérneműt, csipkefüggönyöket, női blousokat legszebben tisztít

MIKOR ÜZLET:

ARANY JÁNOS-UTCA 15. SZÁM.

FEUERSTEIN

mosó intézete Piac-utca 63.

Telefon szám: Főtelep-41-57. sz. Fióktelep 792.

Kitchener

*

Kitchener Herbert lordról minden tudás nélkül el lehet mondani, hogy az egész angol társadalom győzelmi reményekébe ebben a háboruban egyedül az ő személyére van bízva. Az ő kétségtelenül nagy zsenialitása, amely különösen a szervezés és adminisztrálás terén nyilvánult meg, sikereiben gazdag pályafutásán kívül páratlan népszerűséget juttatott ennek a katonának. Ez a nagy népszerűség — különösen az angol-bur háború óta — valóságos legendás alakot formált a délafrikai háborúból, akinek nimbuszát az a tény sem rontotta le, hogy a bur seregekkel szemben bur asszonyokból és gyermekekből alkottatott eleven fedezéket. A már akkor is „hős” angol katonák ugyanis Kitchener jóvoltából bur asszonyok szoknyái mögött húzódtak meg és nagy szerénységgel védtelen asszonyoknak és gyermekeknek engedték át az ellenség lövedékeit. — Kitchenernek ez a találmánya, melyet azóta nemes és tanulóknak barátai, az oroszok is több ízben használtak, a mult sikereit nem homályosította el, hanem éppen ellenkezőleg, az angol gentlemanek szemében a dicsőségnél szinte látható glóriáját vonta Kitchener feje köré. Ez a név minden korlátolt angol előtt — és hol van az az angol, aki bizonyos mértékben nem korlátolt? — a siker fogalmát jelentette és amikor kitért a világháború és Anglia a királygyilkos Szerbia, majd később a szegény ártatlan Belgiumocska védőügyvédjének álarca alatt szintén beleavatkozott a háborúba, e beleavatkozást nagyban megkönnyítette az a tudat, hogy az angol birodalom egy Kitchener fölött rendelkezik, akinek nagyszerű sikereket elért talentuma kétségtelen garancia arra nézve, hogy az angol nemzetnek a világháborúban való részvétele a legnagyobb győzelmek jegyében fog kialakulni.

Anglia tehát nem habozott a fővezér kiválasztásában és ezért meg is kapta jutalmát: Kitchener, az angolok szemében, hálából a nemzet bizalmáért, mindjárt a háború legelején nagyszerű sikert produkált: dacára a védőkötelezettség hiányának, boszorkányos gyorsasággal három millió angol katonát szállított a katonákra éhes hazának — az ígéret türelmes szállítóeszközén; de mint óvatos hadvezér, a nagygon kiéhezett Albionnak nem adta be egyszerre a három milliót, hanem csak óránként egy-egy évőkanállal, hogy a gyenge gyomorban hiba ne essék. És hogy az óvatos előrelátásban is milyen kiváló produkál, ezt legjobban az a tény mutatja, hogy ámbár a három millióból alig egyet tudott eddig felkanalaztatni, az ígéret földjéről a háború „további” két esztendejére újabb két millió zsoldost helyeztet kilátásba. Ami egyúttal Kitchener dicsérendő önmegtartóztatásának és szerénységének is eklatáns bizonyítéka, lévén az ígéret földje olyan terep, ahol százmilliószámra is tudná termelni a lekvárfalásban kiváló angol katonát.

Külön dicsősége Kitchener lordnak, hogy a hadsereg ígérés óriási munkája mellett diplomáciai tevékenységet is képes kifejtetni; ebben a minőségében is bámulatosat produkál ez a fáradságátlan egyéniség. Kitchener itt, Kitchener

Ara: fél üveg K 1.20. Egész üveg (hónapokig elég) K 2.—

A ki következetesen mindennap használja az Odolt, az mai tudásunk szerint az elképzelhető legjobb száj- és fogpolást gyakorolja.

ott, Kitchener amott, Kitchener mindenütt, olvashatjuk naponta a háborús krónikák között. Ma Párisban hozza eksztázisba a könnyen hevülő franciát, holnap Athénben ad le gyilkos fenyegetést egy-egy barátságos mosoly kíséretében, holnapután Londonban referál kedves honfitársainak, rögtön utána egy hadihajón ad kihallgatást hadvezér-kollégáinak és így tovább, úgy, hogy nincs az az agilis kanavászontató, aki akár a főszéken is annyit ülne hajón vagy vonaton, mint Kitchener, a „Mädchen für Alles”.

És ha meggondoljuk, hogy ez a nagyszerű aktivitású férfi már 65 éves, úgy a háború forgatagában is érintetlenül maradt igazságérzetünk ösztönzésére elismeréssel kell adoznunk ennek a ritka energiának. Az ő nagy tragédiája, hogy ez az energia és ez a nagyszabású talentum most olyan ügy védelmében morzsolódik fel, mely nemtelen célok, aljas nyereszkedési vágyak jegyében született; tragédia azért, mert a pálya, melyet ez a vérbeli katona a világháború kezdetéig hatalmas sikerek közepette valóban dicsőséggel futott meg, a vége felé dicstelen sikertelenségbe, sőt kómikumba vész el és a nagyszerű karriér, a népszerűséget kiváltó nimbusz is a nagy háború egyik elpusztult áldozata lesz.

Hochstädter Ernő.

A városi tűzifa-hiány

A válság megoldására bizottság alakult

Beszámoltunk arról, hogy a városi törvényhatósági bizottság tegnap délutáni közgyűlésén hosszas vita folyt a városi tűzifa-hiány miatt. E kérdésben a közgyűlés Domahidy Elemér főispán intenciójának megfelelően úgy határozott, hogy a városi tanácsot sürgős intézkedésre hívja föl, rámutatva arra, hogy a fa-beraktározás foganatosításának egyedüli módja fuvarosok hiányában iparvasuti vágányok alkalmazása.

Ennek a közgyűlési határozatnak megfelelően a ma délelőtt Domahidy Elemér főispán elnökele alatt megtartott hitelesítő közgyűlésen már történt is intézkedések. A főispán propositionjára egy bizottság alakított, amelynek a feladata: megvitatni a fakitermelés és beraktározás módjait. A bizottság tagjai Gruner Lipót gazdasági tanácsnok elnökele alatt: Magoss György dr. városi főügyész, Aczél Géza városi főmérnök, Kondor Kálmán városi főszámvevő és Fáber Kálmán rendőrfelügyelő.

Ez a bizottság Gruner Lipót tanácsnok elnökele alatt holnap, vasárnap délelőtt 10 órakor értekezletet tart, amelyre meghívott Szücs Kálmán városi erdőmesterhelyettes és Botos Lajos erdész, akik eddig is vezették a fakitermelés és beraktározás munkáját. Az értekezlet feladata egy olyan program összeállítása, amely szerint a fakitermelést és beraktározást oly módon lehet megoldani, hogy rövid idő alatt megszünjön a város lakosságára súlyosan nehezítő tűzifa-hiány. Az iparvasuti vágányok alkalmazása nem ütközik nehézségbe, mert már is érkeztek be ajánlatok, melyek szerint az ajánlattevők hajlandók a város rendelkezésére bocsátani megfelelő vágányokat.

— A fémek önkéntes beváltási határidejének meghosszabbítása. A m. kir. honv. miniszter a hadicélokra igénybevettnek kijelentett fémtárgyak eladására kitűzött és most november hó 30-án lejárt határidőt 1916. évi január hó 31-ig bezárólag meghosszabbította. Észert, akiknek van még sárga- és vörösréz, valamint nikkal egyszerű házihasználatu tárgyaik, ezeket a Magyar Szent Korona Országainak Fémközpontja részvénytársaságnak, valamint az általa képviselt bevásárlóknak szabad kézből eladhatják azokat, az eddig érvényben álló árakon. Ez a rendelet a már beszállításra kötelezett fémekre nem vonatkozik.

HIREK

— Vasárnapi istentiszteletek. A református templomokban vasárnap, e hó 5-én prédikálnak: a Nagytemplomban délelőtt Uray Sándor lelkész, délután Konrád Zoltán segédlelkész, a Kistemplomban délelőtt 9 órakor János lelkész, 11 órakor Herpay Gábor segédlelkész, délután Farkas János segédlelkész, a Kossuth-utcai templomban délelőtt Zih Sándor lelkész, délután Nagy Sámuel segédlelkész, az Árpád-téri templomban délelőtt Farkas János segédlelkész, délután Molnár Ferenc segédlelkész, az ispotályi templomban délelőtt Könyves Tóth Kálmán lelkész, délután Fóris Endre segédlelkész, a városi szegényházban Hajdu Zsigmond püspöki titkár, a homokkerti imaházban Kovács János vallás-oktató lelkész. — Vasárnap délután 5 órakor a főiskolai oratóriumban vallásos estély lesz.

Az ágost. hitv. evang. templomban délelőtt 10 órakor az istentiszteletet Maternv Lajos főesperes végzi. Utána gyermek-istentisztelet. — Délután 5 órakor adventi elmélkedést tart Labossa Lajos segédlelkész.

— Csanak Józsefné újabb kitüntetése. A háború kezdete óta fáradságátlan buzgalommal és odaadással buzgólkodik a sebesült katonák érdekében Csanak Józsefné, a betegnyugvó főnöknője. Önzetlen és buzgó működését nemcsak nálunk, ahol mindenki jól ismeri Csanak Józsefné nemesszívűségét és ernyedetlen munkásságát, értékelik kellőképpen, de felsőbb helyen is méltányolták már. Első ízben szeptember havában érte az a ritka kitüntetés, hogy a német császár a porosz vöröskereszt érdemrend harmadik osztályával tüntette ki, majd november hónapban a magyar vöröskereszt másodosztályu hadiékítményes díszlevelényét kapta. Most egy régebbi keletű kitüntetéséről nyertünk értesítést. A Deutsche Südmée egészségügyi parancsnoksága ugyanis tegnap hivatalosan értesítette Csanak Józsefnét, hogy a parancsnokság előterjesztésére Ferenc Salvátor főherceg, mint az osztrák-magyar monarchia Vöröskereszt egyleteinek védnökéül, öfelségétől reá ruházott jogánál fogva október 2-án kelt elhatározásával a katonai egészségügy terén kifejtett érdemei elismerésül a Vörös kereszt hadiékítményes és üst díszlevelényével tüntette ki. Habár jóval később vehetett tudomást Csanak Józsefné erről a kitüntetéséről, melyet már megelőzőtt a magasabb kitüntetés, mégis bizonyára az egész város közönsége is örömmel fogadja e hírt, mert a három kitüntetés valóban érdemes urasszonynak jutott, aki méltán rászolgált a legfelsőbb elismerés többszörös megnyilatkozására.

— Új népfelkelő főorvos. A király Forrai Péter dr. népfelkelő segédorvost, a 3. népfelkelőparancsnokság nyilvántartásában, népfelkelő főorvossá kinevezte.

PALUGYAY PEZSGŐ KIVÁLÓ MINŐSÉGŰ HAZAI TERMÉK

— **A Csokonai-kör ügyel.** A Csokonai-kör választmánya e hó 7-én, kedden délután 5 órakor a Csokonai-házban ülést tart, melynek tárgyai: 1. A közgyűlés előkészítése, számvizsgálat, költségvetés, jelölés. 2. A színháznak Csokonairól való elnevezése. 3. Folyó ügyek. 4. Jelentések.

— **Szerbia — meghódított terület.** Szerbia, a heves és dúló csaták színtere december elsején megszünt csatatér lenni. A hosszú harcok területére tegnapelőtt bevonult a közigazgatás és műhelyek, gyárak, üzletek alakulnak a szerb Hinterlandon, a messze operáló csapatok mögött, hogy a távoli országokban harcoló csapatokat célszerűen elláthassák magán a meghódított földön. Hogy Szerbia hivatalosan is meghódított terület lett, arról az a távirati uton tett intézkedés tanuskodik, melyet Sándor János belügyminiszter küldött az összes magyar közigazgatási hatóságokhoz. Debrecen város polgármesteréhez és Hajdúvármegye alispánjához tegnap a következő távirat érkezett:

A hadseregőparancsnokság rendelkezése szerint a Délmagyarországon fenállott belső hadműveleti terület december elsejétől külső hadműveleti területbe osztatott. A délkeleti hadszíntér belső hadműveleti területének északi határvonalát Samec Szávamenti községtől keletre a Száva és a Duna képezi.

A Szerbiába való utazás részletes szabályozása iránt külön rendeletben fogok intézkedni. A rendelet kibocsátását a hadműveleti területben beállott változásról az összes járási hatóságok értesítendők.

Sándor.

Most tehát megkezdődik a Szerbiába való utazás, a kereskedelem s a meghódított ország gazdasági kihasználása.

— **A gyilkos motorkerék.** Megrendítő szerencsétlenség történt Dicsőszentmártonban, a Kispál-féle múmalomban. A malmot hajtó szivógázmotorról munkaközben a szij lecsuszott, Kosztea Demeter munkás, a szigorú tilalom ellenére, maga akarta visszatenni a gépre. Közben a szij ruhájánál fogva elkapta és mellkasát úgy összeszorította, hogy másnap a kórházban meghalt.

— **Kölcsönöket hét százalék mellett folyósíthat** Rácz Béla 19 év óta fennálló bankirodája, Csapó-utca 12.

URANUS

Ma vasárnap, december 5-én

Hősök hazájában

dráma 3 felvonásban.

A mexikói tolvaj

dráma.

Nagyapa mint állatorvos

vigjáték.

Szerelmes cowboy, humoros.

Lille bombázása, aktuális.

Előadások kezdete délután 3 órakor délhelyárral
5, 7 és 9 órakor rendszer helyén.
Folytatódó bejelenés.

— **Változás a konzuli karban.** A kerületi kereskedelmi és iparkamara felhívja az érdekeltek körök figyelmét arra, hogy az amerikai Egyesült-Államok budapesti főkonzulátusánál működő James Burrell alkonzul a fiúmei konzulátushoz osztatott be szolgáltatással s felhívja e körök figyelmét, hogy nevezett konzul urat e minőségében támogatni s megkereséseinek eleget tenni sziveskedjenek.

— **December 10-től nem lesz péksütemény.** A hivatalos lap mai száma közli a miniszterium rendeletét a péksütemények előállításának korlátozásáról. A rendelet szerint kenyér, kenyérművek, vagy más sütemények előállításával ipar- vagy keresetszerűleg foglalkozó vállalatok, üzemek, üzletek vagy egyének buzának, rozsnak, árpanak és keverékeknek örleményeiből zsemlyét, kiflit, vagy más apró péksüteményt nem állíthatnak elő és ily sütemények előállítására semminemű megbízást sem vállalhatnak. Ilyen süteményeket forgalomba hozni senkinek sem szabad.

Ezt a rendelkezést a belügyminiszter akár az ország egész területén, akár annak egy részén a magánháztartásokra is kiterjesztheti. Viszont az említett rendelkezés alól a belügyminiszter — Horvát-Szlavonországokban a bán — vagy felhatalmazásuk alapján a közigazgatási hatóság egészségügyi okokból kivételt engedhet. Nem esik a rendelkezés alá az a cukrász-sütemény amelyben az előállításához felhasznált összes anyagoktól a liszt nem éri el az egész mennyiség 50%-át.

Aki a rendeleten alapuló tilalmat megszegi, az — amennyiben cselekménye súlyosabb büntető rendelkezés alá nem esik, kihágást követ el és az 1914. L. t.-c. 9. §-a értelmében 2 hónapig terjedhető elzárással és 600 koronáig terjedhető pénzbüntetéssel büntetendő. E kihágás miatt az eljárás a közigazgatási hatóságnak, mint rendőri büntető bíróságnak a hatáskörébe tartozik. A rendelet 1915. december 10-én lép életbe.

— **Maria Carmi „A hivatalos feleség”-ben.** Ma utoljára mutatja be az Urania a világhírű Reinhard-zinész nővel a cimszerében Savage filmesített nihilista-regényét. A nagystíliű ötfelvonásos drámát Victorien Sardou dramatizálása szerint vitték filmre, alkalmat adva a nagy tragikai művésznőnek egy mindenképpen tökéletes szerepalakításra. Nem csoda, hogy az eddigi előadásokon oly nagy sikert aratott Maria Carmi „A hivatalos feleség”-ben, mert ez a filmdráma nemcsak eseménye a művészi kinematografiának, de izgalmasan érdekesítő cselekménye révén a közönség minden rétegében a legnagyobb tetszést váltotta ki. Holnap, hétfőn Carmi egyetlen vetélvtársa: Erna Marena játszik az Urania szenzációs műsorában.

— **Szabadulás a szerb hadifogságból.** Egy bosnyák trékatona jelentkezett Pécsét parancsnokságánál. A katona még a múlt esztendőben került szerb hadifogságba s offenzívánk során 130—140-ed magával megszökött s hosszas bujkálás után jelentkezett csapatánál. A felszabadult foglyok Krusevóban voltak elhelyezve s egyértelműleg a brutális, türelmetlen bánásmód ellen panaszkodnak.

— **Regelő és Mesélő bácsi naptára.** Kincses kalendárium. Világháború nagy képes naptára, stb. kaphatók Antalffy könyvkereskedésében, Szent Anna-u. 13.

— **Amerikai egész cipők, olcsó vétel** folytan páronként 20 koronáival. — Iskolai cipőkben nagy választék. — Cipő nagyáruház. Hatvan-u. 18.

— **Oláh Gábor verse német nyelven.** Oláh Gábor gyönyörű versét, amelyet a harctéren küzdő katonáinknak szánt karácsonyi ajándékokhoz mellékel diszes emléklapba írt, Rose Miksa debreceni nyelvtanár, aki a 39. gyalogezrednél teljesít szolgálatot, lefordította német nyelvre a német aju katonák számára. A sikerült fordítás így hangzik:

An unsere Helden
von Gabriel Oldh.

*Wär' unser Dank ein Riesenberg
Übertrübe er nie Euer Heldenwerk;
Wär'n unsere Tränen ein' Meeresflut
Entfärbte sie nie das Opferblut,
Das Ihr für das Land erbrachtet.*

*Ihr seid die lebenden Pfeiler von Brücken,
Die der tobende Strom nicht mag verrücken;
Ihr seid die lieblichen Sonn- Festtage
Zwischen viel grauen Wochentage!
In dieser blutigen Adventszeit.*

*Ihr frieret und sterbet unserwegen
Im Streben das Schreckliche zu erlegen;
Millionen „Gemeine“ Männer der Wacht!
Von Euch wird fabeln mit heiliger Dacht
Die friedliche glückliche Zukunftszeit.*

*Es blüztelt ein Stern an Eurem Herz ...
Nicht Könige, Vaterlandsliebe und Schmerz
Steckten sie an die trüffende Wunde
In jener heiligen — blutigen Stunde
Wo Ihr Euch opfert für das Land.*

Übertragen von: Max Rose.

— **Connan Doyle sorozat az Apollóban.** Ma, vasárnap négy előadásban kerül műsorra a Sátán kuttyája kalandor történetnek Stapleton című folytatása. Sherlock Holmes, a híres detektív ebben a történetben a legbravuro sabb leleményességgel küzd az álnok gazemberség ellen és izgató fordulatok után csakugyan sikerül neki legyűrnie Stapleton. A film rendkívül érdekes és egyike a legjobb detektív történeteknek. Ma az előadások 3, 5, 7 és 9 órakor kezdődnek.

— **Vidám családi esték** sorozatának nevezhetők a Royal-orfeum előadásai, amelyeket Debrecen legjobb családai látogatnak. Örömmel jegyezhető fel a siker, amit a Royal-orfeum kéthónapos fennállása alatt elért. Egy régi világnézetet döntött meg, amennyiben túlhaladott állásponttá tette az embereknek azt az ódsi felfogását, hogy orfeumi előadásokat családok nem nézhetnek meg. Ime, bebizonyította a Royal-orfeum, hogy szellemes, ötletes és a jóízű keretein belül tartott kabaré előadás kedves szórakozásává lett Debrecen elite hölgyközönségének is. Különösen a mostani műsor szenzációs attrakcióival, ui tréfáival, népszerű dalaival ajánlható a közönség figyelmébe.

GRAMOPHONOK

elismert legjobb minőségben, óriási választékban
egyedül és legjutányosabban

Molnár Testvéreknél

szerezhetők be
Egyháztér 2. sz. alatt, a nagytemplom mellett.

Legújabb lemezek:
Nem tudlak én soha elfeledni... Ott ahol a Dnyeszter vize zug... Bakanóták... Legénybucsu... stb. stb.

Ugyanott: **Varrógépek, kerékpárok, katonai villany- és karbidlámpák** nagy választékban.

SIROLIN "Roche"

Imméletbetegségek, szamárhurut, asztma, influenza ellen.

Ki használjon sirolint?

1. Mindenki, aki huzamosabb ideje óta szenved köhögéssel. Mert jobb betegségeket elhárítani, mint gyógyítani.
2. Azok, kik krónikus légcsőhurutban szenvednek, sirolint használnak.
3. Asztmában szenvedők, kiknek betegsége a sirolin használata jelentékenyen csökkenti.
4. Sztróbulózisban szenvedő gyermekek, kiknek általános közérületét a sirolin előnyösen befolyásolja.

Kapható minden gyógy-
szertárban ára 4 Korona.

— **Eredeti Mikulások** és ajándéktárgyak remscheidi korcsolyák **Mentze Henrik** ujdonságok áruházában, **Piac-u. 38.**
— **Alföldy Károly tánciskolájában** az új tanfolyam december 8-án kezdődik. Beiratkozni lehet bármikor **Péterfia-u. 2.**

A hadsereg aranykönyvéből.

— *A hadügyminiszterium sajtóosztályától.* —

Jó lelkek.

Sok lélekemelő történetet hallottunk már arról a fenséges szellemről, mely az alpesi tartományokból származó ezredeinket áthatja, arról a harckészségről, melylyel verekednek és arról a megtörhetetlen dacról, melylyel a csatamezőn a halált fogadják. Am nem zengett még az ének az Alpesek azon leányairól, kik hadban álló atyáikhoz, férjeikhez és fivéreikhez méltóan csendben mutatják ki hősiességüket, nemcsak az ország belsejében levő kórházakban, hanem a harctéri segélyhelyen és a tábori kórházakban is, kitéve a dermesztő hidegnek és a tikkasztó hőségnak, kik az ágyuk dörgése közben, mint jó szellemek öröködnék katonáink élete fölött.

Klagenfurtban volt két vöröskeresztes ápolónő: **Pintér Anna** és **Brandner Johanna**, akik mindjárt a háboru kitérősekor önként jelentkeztek e nehéz szolgálatra és rögtön meg is kezdték áldásos működésüket. De nem bírták ki sokáig az ország belsejében. Ki kíváncsoktak a harctérre és úgy érezték, hogy ott a helyük, ahol a 7. klagenfurti gyalogezred küzd. Ott többet is tehetnének az ápolásnál. Segédkezett nyújthatnának mindenben, vigaszt nyújthatnának és buzdíthatnák is a csüggedőket és maguk is részt vehetnének talán a harcban. 1914. évi december hó elején el is indultak tehát egy menetcsapattal a klagenfurti ezredhez, melyet azóta mindenhová fáradszónalul követtek anélkül, hogy önmagukra, életükre és egészségükre gondoltak volna. A forróságot, a hideget a kárpáti harcok minden fáradszónalul csak úgy tűrték, mint a katonák. Menetelőkör a kitarás és türelem mintaképei. Ütközet alatt a segélyhelyen meg sok halálra sebesültek mentőangyalai voltak ők.

A hegyek között beköszönt a tél minden borzalmával. Ők ekkor is helyt álltak és megtették kötelességüket. Lassacskán kitavaszkodott és az ut a vert orosz hadak nyomában vezetett a sík földre. A két bátor ápolónő mindig jókedvvel járt elől, sőt Oroszországba is követték az ezredet, de ekkor az átért súlyos időkre a vöröskereszt hadidiszitménves tiszteletbeli ezüstérme emlékeztette már őket.

Egy baka vöröskeresztes kitiintetése.

Az oroszok beásták magukat. A 12. Landwehr gyalogezrednek kellett őket innen kizavarni, hadd mozogjanak a muzsikok egy kissé a hóban és hadd válják egészségükre a mozgás — a télettség ugyanis csak ellustítja őket.

A járőrök mindenfelé tapogatóznak, hogy az elenséges állásokat felderítsék és hogy a támadásra legalkalmasabb helyet kipuhatolják. Ilyen felderítő utra indult **Lát** szakaszvezető is néhány emberével. Már majdnem 100 lépésnyire értek az ellenséghez, anélkül, hogy csak egy lövés is hallatszott, vagy egy orosz is mukkant volna. Egyszerre nagy ropogás hallatszott és megkezdődött a pokoli hangver-

seny ugy, hogy a járőrnek nem maradt más hátra, mint visszahúzódnia. Az ellenség tüzelésében beállt pillanatnyi szünetet kihasználva a járőr, felugrott. Ebben a pillanatban a szakaszvezető karján és lábán súlyosan megsebesülve összerogyott. Ha magára marad, alighanem az oroszok kezére került volna. **Rikl Rezső** közlegény azonban ügyet sem vetve az ellenség tüzelésére odafutott áltisztjéhez, vállára kapta őt és bármennyire füttyültek is füle mellett a golyók, lépésről-lépésre haladt az oltalmat nyújtó katlan felé, melyet társai már jóval előbb elértek. Alighogy biztonságba helyezte a sebesült szakaszvezetőt, hátra sietett századának jelentést teendő. Ez a merész vállalkozása is sikerrel járt. Jelentését megtette, ámbar számos orosz golyó süvített el füle mellett.

A kétszeres hőstett kétszeres jutalmat nyert. **Rikl közlegényt** a 2. oszt. ezüst vitézségi éremmel és a vöröskereszt hadidiszitménves bronzérmével tüntették ki.

**Petroleum,
NYERSOLAJ,
Gépolaj,
HENGEROLAJ,
Gépzsir
jutányos árban
kapható
Polacsek Pülöp és Fia
cégnél
Nyirbátor.**

SOMOSSY LÁSZLÓ
DEBERECZEN, Kistemplomban
HAJDUVÁRMEGYE SZÁLLÍTÓJA.

**NŐI DIVATKELMÉK
SELYMEK — BÁRSONYOK
FLANELLEK — VELEZEK
Óriási választékban!**

Alkalmos karácsonyi ajándék.

Beszélő-gép Alkalmi vétel, záró letővel és elsőrendű mű. Disztárgy. Beszéd, ének- és zene saját felvétel igazítatlan, 30 bejátszott zene- és énekdarabbal, 10 darab saját felvételnek, küld 40 koronáért **Fabrik Kimping,** Wien, VII., Kaiserstrasse 65.

Krisch Károly

cserépkályha nagyraktára
Debrecen, Hunyadi-u. 13.

Telefon 12-18.

Raktáron tartom a legújabb és legjobb minőségű cserépkályhákat és takaréktűzhelyeket, — amelyek oly fűtő szerkezettel lesznek ellátva, hogy 1 órai fűtés 08 fillérbe kerül.

Átalakításokat, javításokat és tisztításokat jutányosan elvállalom.

Meghívó.

A FILLÉRBANK SZÖVETKEZET

1915. december hó 19-én, délelőtt 10^{1/2} órakor tartja meg saját helyiségében (Piac-utca 41. sz. a.)

VIII-ik évi rendes közgyűlést,

melyre a szövetkezet tagjai tisztelettel meghívattak.

Tárgysorozat:

1. Igazgatósági jelentés a múlt üzleti év eredményéről.
2. Az 1914. évi mérleg és zárószámadosok, valamint az 1910. évi IV-ik felszámoló évtársulat vagyonszerűségének előterjesztése.
3. A felügyelő-bizottság és felszámoló-bizottság jelentése és ennek alapján a felmentvény megadása az igazgatóság, a felügyelő-bizottság és a felszámoló-bizottság részére.
4. Az 1911. évi V-ik évtársulati felszámoló-bizottság választása.
5. Három igazgatósági tag választása.
6. Két felügyelő-bizottsági tag választása (három évre).
7. Esetleges indítványok, melyek a közgyűlés előtt 8 nappal 10 tag aláírásával az igazgatósághoz nyújtandók be.

Debrecen, 1915. december hó 5.

Koszorús Kálmán,
elnök.

Kivonat az alapszabályokból:

54. §. A közgyűlés hatáskörébe tartozó indítványok legkésőbb 8 nappal a közgyűlés előtt 10 tag aláírásával az igazgatóságnál írásban nyújtandók be.
57. §. A közgyűlésen csak a szövetkezet, férfi tagjai gyakorolhatják szavazati jogukat. Minden jogosult tag minden törzsbetét után egy szavazattal bír, de saját törzsbetétei után 10 szavazattal öbbit senkinek gyakorolhat.
58. §. Távollévők más tagok útján, nők a szövetkezet valamelyik férfi tagja, kiskorúak, gyámság vagy gondnokság alatt lévők és jogi személyek csakis igazolt képviselőjük útján gyakorolhatják szavazati jogukat. A meghatalmazottak kötelesek meghatalmazásukat 3 nappal a közgyűlést megelőzőleg az igazgatóságnál letenni. Egy szövetkezeti tag sem bírhat saját jogán és meghatalmazás után 20-nál több szavazattal.
59. §. Azok a tagok, akik heti befizetéseikkel 10 héttel hátralékban vannak vagy kölcsönből eredő kötelezettségeik teljesítésének elmulasztása miatt megpereltettek és azokat három nappal a közgyűlést megelőzőleg nem rendezik, sem szavazati sem választási joggal nem bírnak.
82. §. A zárószámadosok és jelentések a közgyűlés előtt 8 nappal a szövetkezet helyiségében a tagok rendelkezésére állanak.

Hirdetmény.

Ezennel közhírré tétetik, hogy miután a **Magyar Királyi Pénzügyminiszterium** ellenőrző közegei a **Magy. Kir. Szab. Osztálysorsjáték (XXXV. sorsjáték)** I. osztályára szóló sorsjegyeket felülvizsgálták, azok a főelárusítóknak árusítás végett kiadattak.

Az I. osztály huzása **1915. december hó 21. és 22-én** tartatik meg. A huzások a **Magy. Kir. Lottó-Jóvedéki Igazgatóság, mint állami ellenőrző hatóság,** és királyi közjegyző jelenlétében, nyilvánosan történnek, a huzási teremben. Sorsjegyek a Magyar Kir. Szab. Osztálysorsjáték valamennyi árusítóinál kaphatók.

Budapest, 1915. évi december hó 5-én. **Magy. Kir. Szab. Osztálysorsjáték Igazgatósága.**

Tolnay,

Hazay.

Nyers szőrmeárak eladása.

Erdélyi bőrök, Perzsa, Nutria, Opossum, Sealskin stb. legnagyobb választékban kaphatók

Katz Herman

férfi-, nő- és gyermekruházásában

DEBRECZENBEN,

Plac-utca 43. szám, Dréher sörcsarnok mellett.

Nagyban eladás szücsök és szabók részére.

Telefonszám: 6-98.

Dr. SZTANKAY ABA

gyógyszertára a „NÁDOR”-hoz.

Debrecen, Szt. Anna u. Attila-tér

Ajárlja a bélműködést legideálisabban szabályozó tudományos alapon épült hashajtóját, az

Eulaxans tablettáit.

Olyanok, kik kénytelenek állandóan hashajtót használni, sok esetben idült bélrenyveségüktől megszabadultak. — Eulaxans hashajtó használatánál azon időközök, melyekben a hashajtó bevétele szükségessé válik, megnagyobbodnak. A hatás sikaras nélkül áll elő s nem vizes, hanem a természetes székletéhez legjobban hasonló. — Előkelő egyetemi orvos-tanárok s orvosok által ajánlva s kitűnő hatása előismerve. 1 tubus ára K 1.20. Főraktár: Budapesten Török József gyógyszerárban Király-utca 12. Kapható a készítőnél s legtöbb gyógyszerárban.

Alkalmos karácsonyi ajándék.

Néhány száz photo-kézi kamara 6x9 6 alapnak, idő- és pillanat, tükröcsővel, elad egyesben és megozva, darabonként K 5.50. Küldés franko Fabrik Kimping Wien, VII., Kaiserstr. 65.

TUNGSRAM DRÖTLAMPA
ELPUSZTITHATATLAN

Ivillámpa pótlásra a legelőnyösebb HAZAI GYÁRTMÁNY.

Kérje mindenütt az elismert legjobb

TUNGSRAM-LÁMPÁT.

Óvakodjunk utánzatoktól!

Gyártja: az Egyesült Izzólámpa és Villamosági r.-t. Újpest. — 3000 alkalmazott.

5 fillér

egy lev. lap, melynek utján kívántra ingyen és bérmentve megkapja 4000 képet tartalmazó fűtőjegyzékemet.

Első órágyár,
Konrád János, es. és k. udv. szállító
Brux 1107. sz. (Csehország.)

Nikkel horgony-óra K 3.80, jobb K 4.20, Ó-ézüst fém-rem. óra K 4.80, svájci horgonyművel K 5.—, háboru-émlék-óra K 5.50, rádium zsebóra K 8.50, ébresztővel K 24.50, nikkel-ébresztő K 2.90, fali óra K 3.40 minden óráért 3 évi írásbeli jótállás. — Szétküldés utánvétellel. Kockázat nincs! Kicsérelés megengedve vagy pénz vissza.

Alkalmos karácsonyi ajándék

Grammophon nickelezett, trombita karral és 24 nagy zene- és énekarabball küld, takarítás miatt, 35 koronáért Fabrik Kimping, Wien, VII., Kaiserstr. 65.

Tetvek és férgek ellen

Pedikrol

az egyedül bevált biztos hatású szer. Katonák-nak valóságos jótétemény. — Ára 1 korona tábori csomagolásban. — Kapható mindenütt. Főraktár: Török József, Budapest, Király-utca 12. és Operagyógyszertár, Budapest, Andrassy-ut 22.

Árlejtési hirdetmény.

A debreceni magyar kir. állami gyermekmenhely 1916. évi január hó 1-től december hó 31-ig terjedő időre fűszer, tej, marha-, borjú- és juhús, sertéshús és zsír és kenyér (sütemény) szükségleteire ezennel nyilvános árlejtést hirdet:

1. Fűszer, a menhelyben szükséges mindenféle fűszer szállítandó. Havi szükséglet körülbelül 4—500 kor., az ajánlatokhoz minták is benyújtandók. A szükségletű cikkek és azok havi mennyisége a gondnoki hivatalban megtudható.

2. Tejnek tisztán, frissen fejt, lehabozatlan, lefőlőzeten, 3.3% minimális és 4% maximális zsirtartalom, valamint 1029 minimális és 1033 maximális fajsúlynak kell lenni. Havi szükséglet kb. 2000 liter.

3. Marha-, borjú- és juhús, I. vagy II. osztályú leveshús, pecsenye-husok egészben, vagy tisztítva, valamint borjúhús, bárányhús és birkahús nyomtaték, inak és faggyu nélkül szállítandók. Ezen husoknál a csont 10%-nál több nem lehet. Havi szükséglet marhahusnál kb. 2—300 kg., borjúhúsánál 50—60 kg., egyéb husoknál 8—10 kg.

4. Sertéshús, zsír és egyéb hentesáru. A sertéshús a husban levő és attól elválaszthatatlan csonttal szállítandó, nyomtaték nélkül, a csont 10%-nál több nem lehet; zsirnak olvasztottnak kell lenni, hentesáru mindig friss, különféle lehet. Sertéshús havi szükséglet kb. 100—150 kg., zsír 50 kg., hentesáru 20—30 kg.

5. Kenyér és sütemény. A kenyér 6-os számú lisztből, 20% burgonya-keverékkel, a tejes-kifli 1/2 tej, 1/2 vízből 40 gr. sulyban, a vizes-zsemlye 2-es számú lisztből 50 gr. sulyban szállítandó. Havi szükséglet kenyér 400—500 kg., sütemény 60 drb.

Mindezen szükségletek szállításánál 200 korona bánatpénz letétele kikötetik, mely bánatpénz óvadékképes értékpapirokban is elfogadjatik. Minden ajánlat 1 koronás bélyeggel ellátandó és az ajánlatok zárt borítékban az állami gyermekmenhely igazgatóságához címezve folyó évi december hó 15-ig a gondnoki hivatalban nyújtandók be, hol minden egyes szükségletnél jelen árlejtési hirdetményben esetleg fel nem hozott mindennemű felvilágosítások is megszerzhetők. A borítékban az ajánlattevő neve és lakhelye is feltüntetendő. Csakis oly egyének tehetnek ajánlatot, akik nagyobb mérvű szállításra berendezve és akik a menhely igazgatósága előtt ismeretesek; akik ismeretesek nem volnának, tartoznak szállító-képességüket és megbízhatóságukat a helybeli kereskedelmi- és iparkamara bizonylatával igazolni.

Debrecen, 1915. évi december hó 1. napján.
Az igazgatóság.

Apró hirdetések

Modern földszinti, utcai urilakás májusra kiadó. Arany János-u. 20.

Igen jól berendezett családi ház, részben még adómentes, villanyos mellett, földdel elcsereplhető. Cím a kiadóban.

Mintaszertűn kezelt szőlőtelep, betegség miatt egy debreceni ház lecsereplhető Cím a kiadóban.

Egy jó karban levő női bunda, szőrme bélyeggel eladó, értekezhetni Hatvan-u. 1. sz. alatt.

Éves lakást keressék 2 esetleg 3 szobást, dec. 1-ére vagy 15-ére. Ajánlatokat e lap kiadóhivatalába kérek.

Kereskedőségek kézimunka szakmából felvétetnek. Boros Izidor Kossuth-utca 2.

Fajalma 30 fillértől 80 fillérig kapható Plac-utca 43. sz. alatt, a hátulsó keresztépületben. — Viszonteladóknek árendedmény.

Tűzifa legolcsóbban rendelhető „Herkules” tűzifa telepen Telefon 1050.

Iroda takarításra keresünk takarítónőt. Cím a kiadóhivatalban.

Eladó a monostorpályi határban lévő 4000 c/utka. Értekezhetni Debreceni Gazdák Bankjában Kossuth-u. 17.

Francia tanítónő akár házhoz járva, akár a saját lakásán órát adna. Cím: Emma Vahle, Varga-utca 12. sz.

Tanyás azonnali alkalmazásra Hajduszoboszló határban fekvő földbirtokra fizetéssel felvétetik. Értekezhetni Gazdák Bankjában Kossuth-utca 17.

Haszonbérbe kiadó azonnali Hajduszoboszló határban fekvő 74 hold földbirtok, lakás és gazdasági épületekkel együtt. Értekezhetni Debreceni Gazdák Bankjában, Kossuth-utca 17.

Tarhonya

tiszta buza lisztből készült vizes tarhonyát mázsánként 100 K-ért szállítok. Cím kiadóhivatalban.

Zomán címtábla megrendelhető Hoffman és Kronovitz cégnél Plac-u. 49.

Szénvignetta ezrenként olcsón kapható Plac-utca 49. szám alatt.

Kiadó

Sörcsarnok és vendéglő! A Kossuth- és Plac-utca sarkán lévő legmodernebb berendezésű alagsori vendéglő és sörcsarnok 1. évi november 1-től kezdve kiadó. Érdeklődők forduljanak a Debreceni Első Takarékpénztárhoz.

Finom hímzéseket, horgolást, fehérnemű varrást és javítást elfogad egy hadbavonult családjára — olcsó árak mellett. — Kéri a n. 6. közönség pártolását, hogy családját a háboru tartama alatt fenntartsa. Késes-utca 37. Nyíriné.

Makulatur papíros kapható a kiadóban.

Pénzkölcsön

Értékpapírokra, sorsjegyekre, hadi kölcsön kötvényekre.

Hadi kölcsön
100 koronánként 80—
Bazilika sorsjegy 18—
Magyar sorsjegyek sorsjegy 18—
Glasz " " 28—
Jósvy " " 10—
Erzsébet " " 6—
Földi Házai " " 70—
Eszterláki János " " 120—

Ha az értékpapír másutt van letéltben, kiváltjuk és arra a fenti kölcsönt adjuk. Külföldi pénzeket, arany érmeket a legmagasabb napi áron beváltunk. Debreceni Pénzváltóbank és Zálogkölcsön Részv.-Társaság SIMONFFY-UTCA 13. Telefon 298.

A valódi PALMA

szőke előrendű hátszobákban kiváló alvóhelyt nyújtó és nyugtató szőnyegek, kárpatok és szőnyegek, minden házában nemcsak kényelmes, hanem belsőleg is állandóan igénybe veszik. A

PALMA

szőke már a bedőzések alatt csatlápolja a földmunkát. Erősebb és hűsítő hatású, minden szőnyegben, hűsítőben egyaránt nagy szőnyeget tesz lehetővé a háborúban. Hogy mily nagy szőnyeget készítsen!

PALMA

szőke a katonáknál, legjobban bizonyítja az a körülmény, hogy a magyar katonák el sem indulnak nélküly öveg

PALMA

szőke nélkül és magyar katonák hozzátartozóik

PALMA

szőke nélkül el sem engedik.

A Palma alapárak:

Próba öveg ára . . . 20 fill.
Kis öveg ára . . . 1.— kor.
Nagy öveg ára . . . 2.— kor.

Dr. SZELÉNYI ÁRPÁD

gyógyszerész
Debrecen, Plac-utca 98.
Kossuth-patika.

Az Alföldi Takarékpénztár épületében

levő

vendéglő

és

sörcsarnok

azonnal

kiadó!